

Галина Кирпа

МІСЯЦЬ У КОЛИСЦІ

Вірші, проза, переклади

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

ББК 84(4Укр)-5
УДК 82-1(477)
К43

У збірці вибраного Галини Кирпи містяться поетичні та прозові твори для дітей, написані в різні роки. Розділ перекладів із білоруської, данської, норвезької та шведської мов представлено творами, які належать до спадщини світової класики, а також творами відомих сучасних письменників, що дали згоду на це видання.

Художник *Олена Распопова*

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1024-5

© Кирпа Г., 2011
© Распопова О., обкладинка,
ілюстрації, 2011
© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2012

ДИВО-ДЕНЬ

ДЛЯ КОГО ЖИВЕШ?

Квіти живуть для мене
там, де є лист зелений,
де напувають дощі
трави веселі й кущі,
сливину спраглу гілку
і золотеньку бджілку,
мамину білу хатку,
річчину довгу кладку,
котика на осонні
і гусенятко сонне...

Питають мене щоранку:
— Для кого живеш, Олянко?

І ЦЕ НАЗИВАЄТЬСЯ ЛІТО!

І це називається літо:
надворі — дощі та дощі!
Ну як мені мальву полити?
Чи йти поливати в плащі?

І це називається літо:
хмар у саду — ніби слив!
На гойдалці бавиться вітер,
а я ж коли вийду? Коли?

І це називається літо...

Квітка для тата

І що воно за ночі? Сниться ясне сонечко, а протреш очі, прочумаєшся — за вікном сіро, незатишно. Ані цятини світла. По шибках дощує — мжич-мжич... мжич-мжич...

Правда, мальва зазирнула до вікна веселеньким очком. Їй що? Треба пити дощинки, щоби було чим годувати Дзумку. І усміхатися треба, щоби якимось виманити Катрусю надвір. Мовляв, не бійся, дівчинко, виходь!

Хіба Катруся боїться? Плащика — на себе, чобітки взула і — до тата, в лікарню. Це ж через дорогу.

Бігла й проказувала:

— Славний-преславний Доще Доцьську! Пропустіть мене до тата, а тоді що хочте!

— Мжич-мжич, — відповідав дощ. — Мжич-мжич...

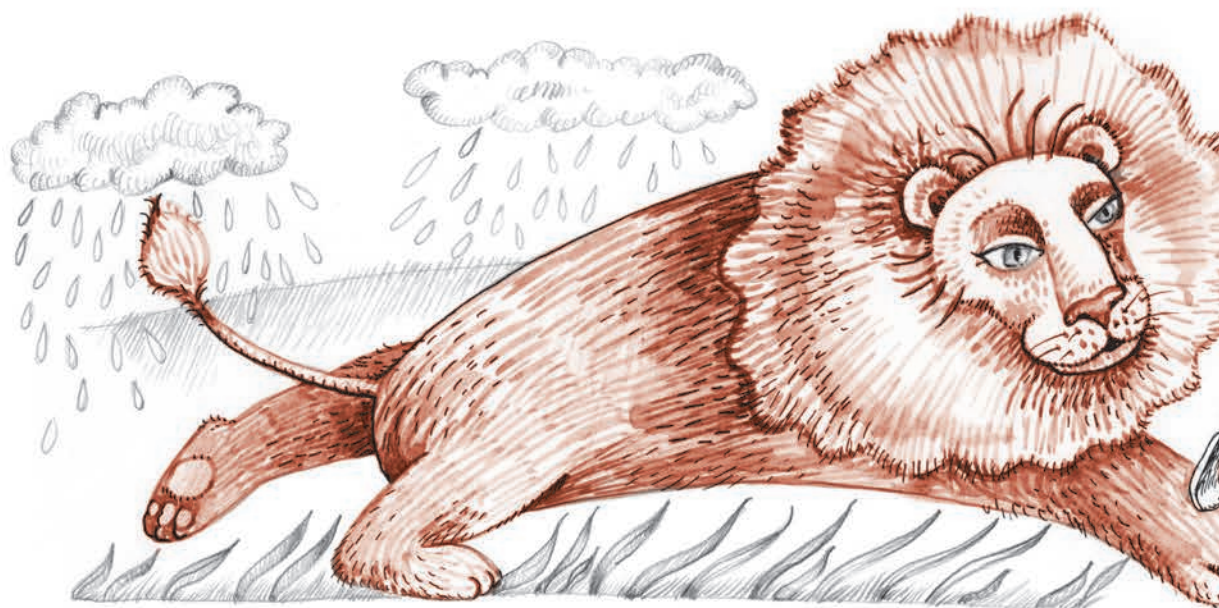
Хай мжичкує. Він сьогодні на такий лад заведений. Катрусі ніколи його слухати. Її чекають.

Тато одразу так їй і сказав:

— Я вже й зачекався!

Катруся присіла край ліжка й заторохкотіла:

— Ми несли тобі квітку, тату. Я й Доця. Коли ми зустріли Лева, я залишила Доцю біля нього й пішла. Скоро я озирнулася:

він дивився мені вслід. Лев помахав мені лапою, ніби велів: “Біжи!” І я побігла... Я швидко бігла. Мене б ніхто не наздогнав, навіть Сонячний Зайчик. Та скільки я не озиралася, Лев стояв і стояв.

— Знаю, Катрусю, — зронив тато.

— Хіба ти бачив? — здивувалася Катруся.

— Може, й бачив, — усміхнувся тато. — Грива у Лева жовта? Аж золота?

— Золота...

— А очі світло-блакитні, кольору чистого неба?

— Світло-блакитні...

— А пушок м'якенький, буцімто Лев винюхав усі лісові квіти?

— М'якенький...

— То це він. Золотин.

— Він, тату, він! Золотин! — зраділа Катруся. — Він і до тебе ходить?

— Ходить. Уночі.

Тато усміхався! Тато так гарно-прегарно усміхався! Тато радів, як мала дитина!

— Вдень йому нічого ходити, — впевнено мовила Катруся. — Проти сонця його грива може зайнятися. А як дощ... — Катруся

— Ти ба, — сміється тато
і гладить їй голівку. — У нас
уже з'явився хлопчик.
І, мабуть, хлопче,
тебе звати Віктор?

Віктор-Вікторія регоче
і всідається до тата
на коліна:
як дівчинка, як хлопчик —
майже син.

А мене проймає думка,
що завжди,
скільки житиму,
я стригтимуся так,
щоб не міняти імені.

СОНЦЕ — НІЯКИЙ НЕ ЗВІР

Сонце — ніякий не звір,
хоч залазить тебе погріти
під джинсову куртку,
лиже ноги твої засмаглі,
взуті в сандалі,
втирає сльози тобі,
гладить нишком твої веснянки,
бризкає сміхом із вікон сусіда
і грає в квача у соснових кронах.

А спробуй втримати його
й на швору взяти!
Дзуськи!
Сонце — не хатній звір,

щоб, як пес — у буді, як теля — в оборі,
чи, як пташка — у клітці, жити.

ДІДУСЬ

Коли мій дідусь
не промовляє вустами,
то промовляє очима,
і я розумію майже усі слова,
яких він не каже.

Я МАЛЮЮ

Я малюю березу.
Я малюю блакитну березу.
Моя береза
блакитна-блакитна.

Підходить учителька.
Хіба ж берези блакитні?
Мабуть, немає таких
беріз?

Клас регоче.

Я рву
березу
на блакитні клаптички.

ЗМІСТ

Диво-день	
Для кого живеш?	5
І це називається літо!	5
Вишивання	6
Мамине слово	6
Дивний лис	6
Дорога для хрущів	8
Сонечко нікого не боїться	8
Гори	8
Дивлюсь на літо	9
Ми всі під одним дощем	9
Варта	9
День до Вечора клониться	11
Ялинонька, сосонка і смерека	11
Павук	13
Так гарно, що весна	14
Весна	14
Розмова	16
Чого я другу не сказав?	16
Хмаролам	17
Перед зливою	17
Коли б мені!	17
Я серед лугу	18
Абрикоса	18
Кольоровий вітер	20
Хмарки	20
Дубок навесні	20
День великий, а ти малий!	23
Гостина	24
Дуже гарний літачок	24
Усі трудяться	25
Метелик і літак	25
Неділя	25
Гриб	25
Слон мандрує до мами	26
Диво-день	27
Ромашка	27
Крамарі Снігурі	28
Клопіт	28
Вітер на Десні	30
Вірш про Крука	30
Зайчик і Перекотиполе	32
Безкінечна жабка	33
Дідок Огірок	33
Отака Синичка	34
Коли я був	34
Ключі од веселих снів	35
Вірш про Чорного Шкрета	37
На галяві Мухоморській	38
Лечу у вирій	
Шпаки і шпаченята	40
Мова моя	41
Скоро — дома	42
У їжаків полягали спати	42
Березень	44
Вечері	44
Запливає ранок	44
Мандрівна квітка	45
Тополя і калина	45
Грім, що не вмів гриміти	46
Двісті тиш	46
Щось Зелене	48
Долоня літа	48
Щоб Равликові було гарно	49
Нічє дерево і моє	49
Як я кажу в своєму саду	50
Місяць у колисці	50
Найдовший у світі танець	52
Пам'яткий вечір	52
Хоха	53

Сидько й Тинько	54
Холодна ніч.	55
Щось зацвіте.	55
Лечу у вирій.	56
Прохожий Серпень	58
Прощай, сніжинко!	58
Моя ялинка	59
Малий-маленький сніг	60
Де ходить Колядин	62
Хмарезні хмари	63
Доц проведе	63
Жолудь	64
Моя мрія	64

Жар-Птиці на яблунях

Дерево плаче	66
Сидять яблука	67
Князівна на весну	68
Гніздо Вечора	69
Великі люстра	69
Літо вийшло надвір.	70
Мороз усі квіти перецілував	70
Казка	71
Руде лисеня	72
Ніч не заблукає	74
Зима з Літом стрічаються	74
Питання	75
Стала Осінь.	75
Велика Зірка і Манюня	75
Всім видно яблучко	76
Доц ноги простягнув.	76
Небомова	76
Зима пошкодувала.	78
Човен навесні	78
Пора року Доц.	79
Вечір.	79
Лелека боїться	80
Два роки поспіль	80

Таке не повторяється ніде

Одне сонце	82
Ще літо	82
Квітчастий вірш.	83
Гойдання	83
Паж весни.	84
Таке не повторяється	85
Королювання	85
Оце ще й так бува!	86
Босий коник	86
Сіре все	87
Це могло б бути	88
Маленький Хвощик і Великий Хвоц	88
Нехай послуха дядько Грім.	89
Бенкет для бездомків	89
Зорепад	90
Моднюці котики й моднюці киці	91
Куц чи дерево?	91
Я хочу...	92
Де той доц?	93
Учора й сьогодні	93
Півень.	94
Пізній пейзаж.	95
До осіннього листочка	95
Скільки?.	95
Як весна усіх будила	96
Цієї ночі.	97
Пасу метелики	97
Прозора ніч.	98
Колискова	99
Раптом зацвіла калина	100
Безкінечний танок.	100
Осінь.	102

Плело віночок літо

Все позеленіє	104
Я буду, немов дзвіночок.	104

Плело віночок літо.	105
Там дерева, там озера, там зоря	106
Золота бджілка.	106
Лелечі спомини	106
Наберу дощу.	107
Стежинко, поведи!	107
Що котам сниться?	108
Дражнилки-жарти.	108

Ну й гарно все придумав Бог

Ну й гарно все придумав Бог!	110
Ти знаєш усе!	112
Де рай?	112
Сім днів	113
Ніч знає багацько снів	114
Маковій	114
Пане Сонечку Великодне!	116
Мій ангел.	116
Храм квітів	117
У мене є Таємниця!	117
Мурка не думала	118
Нехай би Грім...	120
Парасолька для Бога.	120
Бог і задачка.	123
Небесна Твоя Країна.	124
Святому Миколаю пощастило!	125
Я бачила	126
А йди до нас куті їсти!	126
Мені це присниться.	128
Мене наздоганяє вітер	129
Ходімо, Колядко, зі мною!	130
Ваша Водо-Величносте!	130
Знов будемо дуже разом!	131
Невидимка.	132

Проза

Як народилось яблучко	134
Хатки для каштанчиків	135
Будинок старий, як світ.	136
Довга дорога надвір.	138
Павлусь удома сам	139

Катруся з роду Чимчиків

Катруся	141
Сонячний Зайчик	144
Чередничка.	147
Ніч і Лев.	149
Квітка для тата	154
Дощ Дощисько.	157
Бурундукієць	159
Гойда-гойда-да	161
Викликаю на дуель.	163
Герань у золотому горщику	166
Спробуйте самі щось шепотіти...	169
Легка задача.	172
День виплакав усі сльози.	177
Мама білих метеликів.	178
Про kota, що ходить через вікно.	180
Біла Панночка в холодному лісі	181
Світ красний, як писанка.	184

Переклади

З білоруської

Станіслав Шушкевич Бджола і Гедзь	188
Володимир Короткевич Весна восени	189
Сергій Граховський Сунички.	193
Олег Лойко	

Мурашка	194
Ніна Матяш	
Золоте серце	195
На уроці географії	198
Натурщиця	198
Микола Малявка	
Коляда	199
Казимир Камейша	
Тиша	200
Парасоль	201
Скачки	202
Ніна Галиновська	
Сам живу я на Венері	203
Сергій Панізнік	
Сонячний зайчик	204
Сергій Тарасов	
Чому риби мовчать?	204

З данської

Народний віршик	
Хочемо котів ловити	206
Народний віршик	
Ляля Тріле	206
Невідомий автор	
Сьогодні сміюся	206
Народна казка	
Пер і Поль	207
Ганс Християн Андерсен	
Щаслива сімейка	210
Капосний хлопчик	215
Летюча скриня	217
Бузинова матуся	225
Лісбет Торп	
Літо	235
Осінь	235
Йди сюди!	236
Вранішні спомини	237

З норвезької

Ейнар Екланн	
Хлопчик вийшов надвір	237
Туманний вечір	239
День і ніч	239
Фам Екман	
Котячий страх	240

Зі шведської

Народні віршики	
Імсе-Вімсе	242
Довгий тиждень	242
Гном припав до вікна	243
Народна казка	
Зугарний кравчик	243
Аксель Валленгрєн	
Казка про довгоносу	
Помперіпосу	245
Анна Валенберг	
Король Путтілут	250
Гуго Гамільтон	
Лассе і Массе	256
Інгрід Шестранд	
Анн-Кристин і я	256
Вихор несе сонце	256
Гуннель Лінде	
Тато, що не приїхав	
потягом	257
Сів Відерберг	
Іноземці	264
Калле	264
Віктор	264
Сонце — ніякий не звір	265
Дідусь	266
Я малюю	266

Фото
Альгімантаса
Александровічюса.

Галина Кирпа – поетеса, прозаїк, перекладач. Також у її доробку безліч упорядкованих книжок, серед них найвагоміші видання – шкільні читанки “Ластівка”, “Біла хата”, “Писанка”, “Зелена неділя”, тритомова хрестоматія для дошкілля “Український садочок”, антологія поезії української діаспори “Листок з вирію” (побачили світ два томи) та хрестоматія світової літератури для початкової школи “Світ від А до Я” (усі видання спільно з Дмитром Чередниченком).

Лауреат премії ім. Івана Огієнка (1996), премії “Світослов” (2005), премії ім. Максима Рильського за художній переклад. Нагороджена Грамотою Президента Форуму видавців у Львові (2004).

Дитина має право на своє “я”
маленьке, але все-таки особисте),
і стверджувати це право допомагають їй вірші Галини Кирпи.
Яскравий представник сучасної модерної поезії,
вона тонко й проникливо показує світ очима дитини,
і то є внутрішній зір..
Жоден її вірш не дає бодай натяку на зовнішній портрет дитини,
але перед нами вимальовується портрет дитячої душі.
Поетеса доводить, що дитина здатна і любить
одягати власні відкриття у слова,
і робить це по-своєму, часом дуже лаконічно...

Наталя ДЗЮБИШИНА-МЕЛЬНИК,
літературознавець,
“Культура слова”

Літературно-художнє видання

КІРПА Галина Миколаївна

МІСЯЦЬ У КОЛИСЦІ

Вірші, проза, переклади

Художник Олена Распопова

Головний редактор Богдан Будний

Редактор Ганна Осадко

Обкладинка Ростислава Крамара

Комп'ютерна верстка Ірини Демків

Підписано до друку 10.10.2011. Формат 70x100/16. Папір офсетний.

Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 22,1.

Умовн. фарбо-відб. 22,1. Обл.-вид. арк. 5,3.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців

ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

E-mail: publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

Місяць у колисці: Вірші, проза, переклади /

К43 Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011.— 272 с.

ISBN 978-966-10-1024-5

У збірці вибраного Галини Кирпи містяться поетичні та прозові твори для дітей, написані в різні роки.

Розділ перекладів із білоруської, данської, норвезької та шведської мов представлено творами, які належать до спадщини світової класики, а також текстами відомих сучасних письменників, що дали згоду на це видання.

ББК 84(4Укр)-5

УДК 82-1(477)

ISBN 9789661010245

9 | 789661 | 010245 |